

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólítások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Is szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Érész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 66. szám.

Hétfő, március 22.

Nagy harcaink az oroszszal.

Budapest, március 21. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.
A Kárpátokban tegnap az uzsoki szoros és Komieczna-nyereg között levő arcvonalon harcokra került a sor. Már e hó huszadikra virradó éjjel megkísérelték az ellenséges osztagok, hogy meglepetésszerű előrenyomulással egyes támaszpontjainkat elfoglalják. Mindenütt nagy veszteségekkel vertük vissza őket.

A reggeli órákban az orosz támadások nagyobb arányokban megismétlődtek. A kifejlődött harcok egyes szakaszokban egész napon át tartottak. A San mellett, Smolniknál és Alsópagonynál levő állásaink ellen előnyomult orosz erőket az est beálltáig visszavertük.

Egyezerhetven embert elfogtunk.

A többi arcvonalon semmi lényeges esemény nem történt.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, március 21. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Amulow és Orzyce közt az oroszok egy támadását visszavertük, miközben két tisztet és hatszáz főnyi legénységet elfogtunk.

Az oroszoknak Jednorozek ellen intézett két éjjeli támadása tüzelésünkben összeomlott.

A nyugati világcsata.

Budapest, március 21. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Yperntől délkeletre egy angol légi járművet lelőttünk, utasait foglyul ejtettük.

Francziáknak két kísérlete, hogy Loretto-magaslat déli lejtőjén az általunk elfoglalt hadállást visszafoglalják, meg-
hiusult.

A soissoni székesegyházon, melyen genfi lobogó lengett, egy francia megfigyelő állomást ismertünk fel. Tüzelés alá vettük és eltávolítottuk.

Champagneban, Beau Séjourtól északra csapataink árkászai sikeresen működtek és több francia árkot megsemmisítettek. Közben egy tisztet és kétszázkilenevenkilenc főnyi sebesületlen francia legénységet elfogtunk.

Reichsackerkopfnál két alpesi vadászszázalaj által vitézül védett állást tegnap délután rohammal bevettünk. Az ellenségnek súlyos veszteségei voltak. Három tisztje, kétszázötven főnyi legénysége, 3 géppuskája és egy aknavetője kezünkre került. A franciák ellentámadásait visszavertük.

Hogy francia repülőknak Schlettstadt elzászi nyílt várossal szemben elkövetett embertelenségeire méltóbb választ adjunk, mult éjjel Páris erősségeire és Compiègne vasúti gőpontra léghajókból néhány nehezebb bombát dobtunk le.

Kilenc milliárd a német hadikölcsön.

Budapest, március 21. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóalbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Berlinből sürgönyzik:

A német hadikölcsönre kilenc milliárdot jegyeztek.

Vilmos császár, akinek jelentést tettek a német hadikölcsön eredményéről, azt sürgönyözte Heflerich államtitkárnak, hogy köszöni az örvedetes jelentést s gratulál a kilenc milliárdos hadikölcsön jegyzéséhez. Táviratában a császár hangoztatja, hogy ellenségeink ebből meggyőződhetnek, hogy a németek sem a hadi, sem a gazdasági fegyvereknek nincsenek hiányában s a német nép akarata rendíthetetlenül kitartani a győzelemig. (M. T. I.)

Törökország háboruja.

Budapest, március 21. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A török főhadiszállás jelenti tegnapi kelettel:

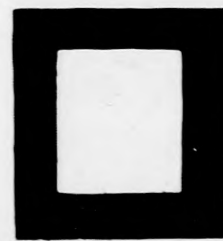
Oldalról tett észleletekkel kétséget kizáróan megállapítottuk, hogy a Dardanelláknál lefolyt harcban a Bouvet francia cirkálót elsüllyedése előtt két

öt nagy gránátunk a Que

A mi oldalunkról csak eg

Az ellenség ma nem intéz

Handy. 65. M.

HIREK.

Torontálmege termésének biztosítása.

A gazdasági intézőbizottság működése.

Nagybecskerek, márc. 21.

A vármegyei gazdasági intézőbizottság legutóbbi ülésén ismét behatóan foglalkozott azokkal a teendővel, amelyek Torontál vármegye idei termésének biztosítását célozzák.

Az ülésen előterjesztett jelentésekből megállapítható, hogy Torontál vármegyében az idei termés biztosítva van s nem fog parlagon maradni egy talpalattnyi föld sem.

Az ülésen, amelyen Jankó Ágoston udvari tanácsos alispán elnökölt, résztvettek dr. Dellimanics Lajos főispán, kormánybiztos, dr. Vinczehidny Ernő, dr. Gyertyánffy László, Poroszkay Béla, Marton Andor, dr. Watty Pelbárt Dezső, Gregersen Niels, Weiterschan Fülöp Jakab és Farkas Vince előadó.

Az ülésen Jankó Ágoston alispán előadta, hogy másoda intézkedéseket tett a bizottság a termés biztosítására a vármegyében. Előadta, hogy a főbírák jelentései mind igen biztatólag szólnak s hogy a vármegyében nem marad egy talpalattnyi föld sem megműveletlenül. Vetőmag-szükség nincs s a tavaszi munkákat idejében elvégzik mindenütt. Egyes főbírák kívánták, hogy a belügyminiszter adjon fölhatalmazást a főbíráknak a közérő ki-rendelésére s a munkabérek már most állapíttassanak meg. Az alispán ez irányban meg is tette az előterjesztést a belügyminiszterhez.

Intézkedett az alispán, hogy a cséplőgépekhez szükséges benzinkészlet a tulajdonosok rendelkezésére boesáttassék, az aratógépek kellő mennyiségű kerékkötő zsineggel (manilla) láttassanak el s előterjesztést tett a földmivelési miniszterhez, hogy Torontál vármegye felső részében a kerai burgonya és kertészeti növények megműveléséhez idegen munkaerő boesáttassék rendelkezésre. Fölhívta a községi gazdasági bizottságokat, hogy hiteligényeik és gépszükségeiknek a hitelszövetkezetek útján való kielégítéséről, illetve beszerzéséről gondoskodjanak. Figyelmeztették a községi gazdasági bizottságokat s ezek útján a gazdákat arra, hogy a mai viszonyok között a kukorica megművelésére elegendő munkaerő alig lesz, de, hogy megművelésénél egy talpalattnyi föld se maradjon, földjeik arra való részét zabbal vessék be. Ha zab-vetőmaguk nem lenne, igényüket jelentsék be az intézőbizottságnak, amely készpénzfizetés mellett a vetőmagot azonnal közvetíti.

Utastotta az alispán a főbírákat és polgármestereket, hogy hívják föl a községi gazdasági bizottságokat, hogy a hártárt nyole napenkint arra alkalmas egyénel járassák be, aki a bevetetlen földeket összeírja s bejelenti a községi bizottságnak. A bizottságok ez alapon a szükséges intézkedések azonnali megtételére kötelezettek. Ha folyó évi február közepéig a községi bizottságok az összes földek megműveléséről gondoskodni nem tudnának, a bevetetlenül maradt földterületek a vármegyei intézőbizottsághoz bejelentendők, hogy a bizottság idejekorán gondoskodhassék a megműveltetésről.

Intézkedett az alispán aziránt is, hogy a mezőgazdasági munkások s az ezzel foglalkozni tudók mindenütt osszesszerassanak. Ez alapon a községi gazdasági bizottságok ellenőrzik, hogy ezek a munkások munkába járjanak. A mezőgazdasági munkának megkezdésével, ott, ahol munkaalkalom van, a munkaképes egyének állami segélyezését, a mezőgazdasági munkák végeztéig, beszüntetik.

A bizottság a tett intézkedéseket helyesen vette tudomásul s továbbá elhatározta még a következő intézkedéseket:

A vizelet borított területek vetőmag-szükségeit beszerzi s 4 vagon fehérkorai kukoricát és 3 vagon kölest önköltségen boesát a gazdák rendelkezésére.

A vizenyős területeket közmunkával

lecsapoltatja s erre nézve utasítja a polgármestereket és főszozolgabírákat.

Kimondja a bizottság, hogy azokban a járásokban és községekben, ahol elegendő vállalkozó munkaerő van, a községi, vicinális és közdülőntak használatlan területeinek alkalmas részei, a nagyon is kívánatos többteremlés biztosítása céljából (burgonya s egyéb vetemények) részes földeknek kiadhatók.

Fölirt azonkívül a bizottság a földmivelési miniszterhez, hogy tudassa a bizottsággal, mely gyárosoknál vannak gazdasági gépek raktáron.

Tárgyalta még a bizottság dr. Bugarszky Koszta zombori birtokosnak az ajánlatát, amelyben kijelenti, hogy hajlandó vállalkozni arra, hogy egész Torontál vármegyében a parlagon maradó földeket megműveli, beveti stb.

A bizottság az ajánlat fölött, miután a főszozlogabírák jelentései minden tekintetben kedvezők aziránt, hogy Torontálban nem marad bevetetlen föld, az ajánlatot köszönettel fogadva, napirendre tért.

A vasárnapi hivatalos jelentések.

A miniszterelnökség sajtóosztályától vasárnap folyamán a következő hivatalos jelentéseket kaptuk:

Höfer jelentése:

A kárpáti arcvonalon különös esemény nem történt. Egyes szakaszokban élénk tüzérési harc folyt.

Nadwornától északnyugatra több orosz zászlóalj élénk támadását, melyek száz lépésre közelítették meg állásainkat, véresen visszavertük.

Délkelet-Galicziában a harc vonal több részén aránylag nyugalom volt.

Lengyelországban és Nyugat-Galicziában semmi sem történt.

Przemysl vitéz védőrsége tegnap hosszabb szünet után kirohanást intézett. Ezuttal keleti irányban. Jelentékeny ellenséges erőre akadt és több órai harc után a védővonal mögé vonult vissza.

A német nagy főhadiszállás jelentése:

Nyugati hadszíntér:

A wytshate—yperni uton St. Eloi-nál az angoloktól elfoglaltunk egy házcsoportot. A Loretto-magaslat déli lejtőjén egy rejtett helyet, melyben még franciák tartották magukat, ezektől megtisztítottunk.

Champagneban a nap általában nyugodtan telt el, miután hajnalban csapataink Beau Sejourtól északra néhány francia árkot elfoglaltak.

Verduntól északra a Volore-sikon és a Maas-magaslatok keleti szélén Combrésnál a franciák részleges támadásait az ellenség igen súlyos veszteségei mellett visszavertük.

Reichsackerkopfon és Hartmannsweilerkopfon levő hadállásaink ellen a franciák több ízben előretörték, de támadásaik már megindulásuk alkalmával tüzelésünkben jelentékeny veszteségeik mellett összeomlottak.

Keleti hadszíntér:

A keleti arcvonalon a nap aránylag nyugodtan telt el. Az oroszok megszállották Memelt.

— A szabadliceum előadása. A kulturegyesület idei háborus liceális előadásai során nagyérdekű előadást tartott tegnap a kaszinóban Králik László, a főgimnázium kitűnő tanára. Az előadó Németországnak és Angliának a világruralomért való harcát fejtegette nagy fölkészültséggel s elmélydő alapossággal. Előadásának bevezetésekképpen Török Ferenc tanár multkori előadásával polemizált s cáfolta azt a tételét, hogy a világháborunak kizárólag Oroszország lett volna az oka. Bizonyította, hogy más okok is voltak, sőt a legnagyobb oka volt az a harc, amelyet Anglia folytatott Németország világruralma ellen a maga kizárólagos világruralmáért. Ismertette Németország és Anglia politikai irányát és célját s kifejtette, hogy Anglia korlátlan ura akart lenni a tengernek s Németországnak semmit sem akart átengedni tengeri uralmá-

ért. Ismertette továbbá a német militarizmust, Bismarck szárazföldi politikáját, II. Vilmos és Bismarck szerepét, Németország föllandulását, ipari és népesedési tultengését, amely a világpolitika felé terelte politikáját. Így került ellentétbe Angliával, amely azután VII. Edwardtól kezdve ennek kezdeményezésére mindent elkövetett Németország ellen, hogy letörje s szövetkezve a szárazföldi hatalmakkal, politikájával a mai világháborut előidézte. Idézte a Times legutóbbi cikkét, amelyben világos vallomást tesz Anglia politikájáról s amely ennek súlyos bizonyítéka. A mély tudással s amelletl áttekinthető könnyedséggel tartott előadást a közönség feszült figyelemmel hallgatta s hálás tapsokkal tolmácsolta elismerését a kitűnő előadást. Az előadáson nagyszámu előkelő közönség jelent meg, köztük Jankó Ágoston udv. tanácsos alispán, Tóth István min. tanácsos, pénzügyigazgató, dr. Kiss János kir. tanácsos, Kiss István p. ü. tanácsos, dr. Steiner Gyula közkórházi igazgató-főorvos s értelmiségünknek más számos tagja is.

— Köszönet. Boleszny Pál honvéd-tüzér zászlós, városunk szülötte, a harc-térről 50 koronát küldött a nagybecskereki árvaházban gondozott árvák segítésére. A harc-téren elesettek árvái nap-nap után rohamosan szaporodnak. Megkülönböztetett hálás köszönettel fogadja az árvaház-egylet a nemesszívü adományokat, amelyekkel mód adódik neki arra, hogy több és több árvát gondozásba fogadhat e súlyos napokban.

— A homolciezi szerb betörés. — Ünnepelely a táborban. Száva-menti táborunkból írják nekünk a következőket:

Lélekemelő ünnepelely folyt le e hó 4-én egyik Száva-menti hadállásunkban. Az ünnepelely keretében a bánáti rayon-paranesnokság által kiadott dicsérő oklevelek osztattak ki azok között a hajdu-megyei öreg népfölkelők között, akik vitéz magatartásukkal a szerbeknek mult évi október 28-án az aldunai részen levő homolciezi szigetnél tervezett betörését véresen visszautasították.

A haditörténelem szempontjából nem lesz érdektelen az említett szigetnél lefolyt ütközet ismertetése, mert ennek negativ eredménye és tanulságai elvették a szerbek kedvét az aldunai vonalon való további betörésektől. A szerbek ezen szigetnél a jelzett napon a hajnali órákban sűrű köd leple alatt, nyilván azzal a céllal, hogy nagyobb erőket leköszsék az északi harc-térről, esolnakokon átkelést kíséreltek meg, de dacára annak, hogy úgy az éj sötétsége, mint a sűrű köd igen kedveztek az általuk tervbe vett átkelésre, éber őrségeink még idejekorán, amikor csak mintegy 60—70 emberből álló kisebb csapat köthetett ki a szigetre, észrevették a nagyszámban közeledő szerbeket s nyomban a legerősebb tüzelés alá vették. Öreg népfölkelőink vitézül állottak meg helyüket, bátran viselkedtek, jól tüzeltek, minek következtében a szerbek hanyat-homlok, véres fejjel menekülésre kényszerültek, úgy, hogy csak egy-két komitási érhetten el a tulsó partot, a többi mind golyvától találva, vagy a esolnakból kibukva, a Dunában lelte halálát. A homolciezi ütközet fontosságát és népfölkelőink katonai értékét nagyban emeli az a körülmény, hogy a szerbek tervezett átkelésüket nagy apparátussal, nagyszámu ágyu és gépfegyver működésbe hozásával és lövészákrokban elhelyezett gyalogos csapatok lövéseitől fedezve kísérelték meg; ezzel szemben népfölkelőink, akiknek sem fedezetük, sem gépfegyverük, sem ágyufedezetük nem volt és számbelileg is nagyon kevesen voltak, a több oldalról jövő ellenséges golyvázaportól egváltalan meg nem riadva, Puts Frigyes alezredes, zászlóaljparanesnok példátadó magatartása és lelkesítő szavaitól buzdítva, mindvégig elszántan és bátran harcoltak s e vitéz magatartásukkal meghusították a szerbek gondosan előkészített betörési kíséreltetét.

A dicsőséges haditett emléket fölelevenítő ünnepelely egy alkalmi térségen folyt le. Az ünnepelelyre kivonult a 3/III.

hadtápszázalój egész tisztikara és legénysége, valamint az ezen hadállásban tartózkodó többi szolgálatmentes tiszt és katonai készülségek is.

A leadott katonai jelentések után Puts Frigyes alezredes, zászlóalj- és subabschnitts-parancsnok lelépte a kivonult katonaság arevonlát, aztán gyönyörű beszédet intézett hozzájuk, kiemelve a kitüntetettek harci erényeit s a kivonultakat példás magatartásuk követésére buzdította, majd a király és hazai iránti hűség és kötelességtudást fejtegetve, az összeseket további kitartásra serkentette.

Ezután egyenként kiszólította a sorból a kitüntetetteket, névszerint Bereczki Károly őrmester, Kun István, Tánki Pál és Szenes László szakaszvezetőket, Lukács Albert, Tar József, Szanka István, Mester Lajos és Varga András őrzetőket, továbbá Seős Imre, Lenárd Imre, Nádasdi István, Lévai Béni, Erdei András, Király István, Szücs István, Nagy István, Roeska János, Erős Imre, Tar János, Szilágyi Elek, Fodor József, B. Nagy István és Radácsi János népfelkelőket és kézbesítette nekik az alakilag és tartalmilag is díszes elismerő okleveleket. Az ünnepély azzal ért véget, hogy a kitüntetettek előtt az összes csapatok díszmenetben elléptek, utána a királyt és hazát éltetve bevonultak fedezékeikbe.

Ugy értesültünk, hogy Puts Frigyes alezredes, városunknak is kiváló polgára, ezen dicső haditényeiért és zászlóaljának kitűnő kiképzéséért és hősies vezetéséért a hadvezetőség által legmagasabb kitüntetésre ajánlatot. (Zensurirt k. u. k. militärische Überprüfungscommission.)

A hivatalos tavasz. Valamikor régen a rügyfakasztó március a tavasz első hónapja volt, amikor a természet édes sejtelmesen ébredezni kezdett s ragyogó napsugarat, meleg derűt s izes gyümölcsöt ígért. Már hosszú évek óta nincs így s az időjárás esztendőnkön át mostohára fordult. Alig van tavasz és nyár s az esztendő legnagyobb része olmos sötét ősz és rideg tél erre mifelénk is. Most sincs más különben, sőt még tán rosszabbul. A rügyfakasztó márciusban még nem látunk tavaszi derűt és napsugarat, sőt inkább olyan telet kaptunk benne, amilyen máskor még az igazi télben se volt. Pedig már tavasz volna még a kalendárium szerint is. Hivatalosan ugyanis tegnap kezdődött a tavasz s a kalendárium pontosan azt is megmondja, hogy hány órákor. Este hat órákor. El kell tehát hinnünk, hogy tavasz van, ha nem is látunk belőle semmit, csak zuhogó hideg esőt, süvöltő szelet, sarat, mocskot. A vérről nem beszélünk. Két hét múlva itt a Husvét, a föltámadás. Vajjon lesz-e igazi föltámadás? Igazi ébredés, Higyjük, hogy lesz s a borzalmak után ránk süt a győzelem és békének boldogságos sugara és éltető derűje.

A „Magyar Talizmán“ Bajorországban. A legnépszerűbb háborus emléktárgy Magyarországon kétségtelenül a „Magyar Talizmán“, mely alig három hónap alatt közel százezer példányban került forgalomba és melyet mindig fokozó mennyiségekbe rendelnek az ország minden részéből az Országos Hadsegélyző Bizottság jelvényosztályánál (Budapest, Képviselet). Ezeket a művészi kivitelű ezüst gyűrűket és érmekeket az utóbbi időben nagy számban Bajorországból is rendelik, aminek érdekes alapja van. A talizmánokat tudvalevőleg a „Magyarok Nagyasszonya“ képe, vagyis a Szűz Mária képmása, karján a gyermek Jézussal ékesíti, amely teljesen azonos Bajorország védasszonyának, a „Patrona Bavariae“ képmásával. A két, a háborúban is szövetséges országnak tehát egy és ugyanazon védasszonyuk van és miként a bajor és a magyar katonát emlegetik e háború legvitézebb harcosai gyanánt, a Patrona Hungariae és Patrona Bavariae egységes képmása szimbolizálja a két ország népeinek rendületlen bizalmát a győzelemben, amit a Csernoch János dr. biboros harcegrímás által választott, a talizmánokon olvasható mondat: „Nagyasszonyunk, hazánk reménye“ oly megkapóan kifejez.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagyecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Csomor András rk. napsz. és Kiss Rozália rk. — Gyukin Szilárd gk. napsz. és Sztójkov Sára gk. — Pálffy József rk. trvszéki tisztviselő és Csath Kornélia rk. — Horváth Petkov Bogdán gk. vendéglős és Pénz Mária rk. — Nikolin Vazul gk. napsz. és Miok Erzsébet gk.

Születések: Tábor Mátyás rk. szolga, fiu. — Mosorinszki Lázár gk. földmives, fiu. — Gardinovacski Vojin gk. földmives, fiu. — Graszl Péter rk. kömives, leány. — Radovancev Vitályos gk. újságíró, leány. — Zathureczky Leó rk. kereskedő, fiu. — Latovlev Milán gk. földmives, leány. — Martinov Domokos gk. papucos, fiu. — Pataki János rk. napszamos, leány. — Halári András ág. h. ev. napszamos, leány. — Dudás Miklós rk. ács, leány. — Krérity Dusan gk. napszamos, leány. — Gájó János rk. szobafestő, leány. — Daity Vitályos gk. temetőőr, leány. — Sárossy János rk. pü. titkár, fiu. — Halász György ág. h. ev. földm., leány. — Rosenthal Sándor rk. géplakatos, leány.

Halálozások: Mosorinszki Vojin gk. 5 napos, életgyenge. — Friedmann Erzsébet izr. 5 éves, agyhártyalob. — Szabó Sándor ref. 84 éves nyug. honvéd-őrmester, aggkór. — Stefány Gizella rk. 21 hónapos, agyhártyalob. — Mocsányi Jakab izr. 43 éves magánhivatalnok, hasihagymáz. — Nesztorov Lyubomir gk. 38 éves cipész, agyguta. — Biermann Pálné rk. 27 éves, agyhártyalob. — Sztójkov Miklós gk. 24 éves földmives, hasihagymáz. — Özv. Werner Mihályné rk. 2 éves, tüdővész. — Straub István rk. 2 hónapos, göresök. — Antal Eszter ref. 19 éves, tüdőveshurut. — Özv. Rumenvics Pálné gk. 75 éves, aggkór. — Sztójjanovics Bogdán gk. 2 éves, görvélkór. — Tamássy Károly rk. 16 hónapos, agyhártyalob. — Grün Vitályos gk. 83 éves, aggkór. — Özv. Petrovics Milosné gk. 73 éves, ütőrelmeszesedés. — Deák Sándor ref. 82 éves, tüdőtagulás. — Latovlev Vidoszláva gk. 6 napos, göresök. — Mrksics Emilné gk. 24 éves, tüdővész. — Jovanovics György gk. 34 éves, tüdővész.

Az oroszok hőtemetője.

Cuevél a Kárpátokból. — Megfagyott orosz front.

Kárpáti harc tétér, március 10.

Es azzal, mintha ezer ördög szabadult volna ki a pokol fenekéről, rettenetes láрма és káromkodás közepette, szuronyt szegezve rohantak a magyar honvédek. Kibáltak és szidták a muszkát. Mikor már a honvédek teljesen elértek az oroszok fedezékeihez, a legnagyobb meglepetésükre az oroszok még akkor sem mozdultak meg, hanem álltak, félig kint a hóból s mereven tekintettek a magyar fiukra.

Akkor látta csak D. százados, hogy egy egész orosz front megfagyott, belefulladás a völgy nagy hótömegébe s most olvadás alkalmával leolvadt a hó és félig állva, jéggé fagyott tagokkal, puska a kézben, de leestett állal, nyitott szemmel, rettenetesen eltorzult, hipokratikus arccal, megfagyva állnak glédában a „béke-cár“ halálba kergetett katonái, kiknek a vezetői sem akadályt, sem lehetlenséget nem ismernek, hanem még a lehetlent is le akarják győzni, ha kell, ezer halál árán is...

... És ott álltak az orosz katonák, az utolsó, kétségbeesett, küzdő vonásokkal az areukon, mely aztán nyitva maradt, mintha akartak volna még mondani valamit... Talán egy átkot, vagy egy üzenetet... egy sóhajást... egy utolsó... haza, szeretteiknek, hogy: ne várják őket, mert ők már halottak, szobrok, kik nyitott szemmel néznek afelé az ország felé, melyért meghaltak...

A hó mindjobban olvadt és az orosz katonák egymásután mélyen meghajolva buktak előre a puha hóra.

Ny. L.

Hirdetések.

A pancsovai szolgabírószágtól.
1867—1915. szám. 227—1.1

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedésbe jött **hertelendyfalvai községi segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

A segédjegyző javadalmazása:

A községtől évi 1000 kor., állami kiegészítés 400 kor. és a megfelelő korpót-lék, évi 200 kor. lakbér és 2 öl kemény tűzifa.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket **folyó évi április hó 7-ig** a pancsovai szolgabírószágnál nyújtsák be.

A választás napját később fogom meghatározni.

Pancsova, 1915. évi március hó 16-án.

Dr. Gyertyánffy, főszolgabíró.

Óriási hóviharak voltak a múlt héten a Kárpátokban. Emeletmagasságnyra fújta be a völgyeket a hó, a közlekedés — a hadműveletek tekintetében — teljesen lehetetlenné vált.

Ezt a furesa időjárást az orosz-angol-orosz- és galicziái rettenetes ágyuzások idézik elő és zavarják meg a léget, miután itt-ott rettenetes csapadékok, hó- és felhőszakadást idéznek elő.

Mint tudjuk, a viharágyuval csak néhány lövést teszünk s már meglehetősen felhőltolódás vehető észre. Már most elképzelhető, az a tengerek ágyu- és puskaropogás mily nagy zavart idéz elő a szférákban. Ugy, hogy ma hóföregtet, holnap esőszakadás, aztán verőfényes tavaszi meleg napok váltják fel egymást a kárpáti hadszíntéren.

A múlt heti nagy hóviharak után ma a legszebb márciusi verőfényes nap volt, mely a leggyorsabb olvadást idézte elő, úgy, hogy a hegyekről szakad a hó leve és mindent elöntött. Egy nap alatt az embermagasságnál nagyobb hó teljesen a földre olvadt le.

Dacára ennek a nagyméretű hóviharaknak, mely leküzdhetetlen akadály, az oroszok mégsem ismerték annak. Hanem a legnagyobb hózivatarok dacára is támadólag léptek fel és hajtották vezetőik a legváltóságosabb helyzetekbe. Teljes terepismeret nélkül, bele a hóvölgybe, két-három emeletmagasságnyi hó tömegébe, elgémberedett tagokkal, a biztos hósirokb.

Ma aztán teljes mértékben olvadásnak indult a rengeteg hótömeg, ami a völgyeket és szakadékokat betemette.

Katonáink mozgolódni kezdtek a néteni orosz támadástól, nehogy meglepjen őket. Az egész front hóköpönyegben mozgolódott. Még az ágyuk is fehér köpönyegeket kapnak, hogy egybeolvadjanak a hó fehér színével és hogy a célpont nehezebb és elmosódottabb legyen.

Dél felé az előőrsök jelentették, hogy az — iki magaslaton oroszok vannak, hófedezékbe beásva.

D. százados aztán szemügyre vette a figyelőből távcsövén az oroszok állását. Majd rajvonalba fejlődve, lassan előnyomultak a honvédek. A tüzekek is akcióba léptek, fedezve a gyalogságot.

Az első sortűz után, egész meglepetészerűen, az oroszok a tüzelést nem viszonozták.

— Hm, új taktika, — gondolta magában a százados.

— Tűzet szüntess! — adta ki a parancsot. — Lassan nyomulni előre!

Mikor már vagy ötszáz lépésre lehettek, hol már teljes alakok láthatóvá váltak, egyszerre egy hatalmas sortűzet vezényelt a kapitány.

Semmi válasz, semmi mozgolódás.

D. százados, akit már boszantott ez a hallgatás, elkiáltja magát:

— Rohamra, magyarok!

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fűg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonatér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Bútagyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakab és fiai, Kültelek.

Diplokereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Pergner Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkahn Dezső, Hunyadi-utca.

Élezerészek:

Mesznik R. Özege, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Fűtőszabók:

Brünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fémütem:

Buzsich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és esemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-u.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.

Hálógyár:

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Fótér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelas Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Közművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence-, és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bánerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyady-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” e. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söröző.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-söröző.
Tóth és Norisán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóvatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében